

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0 Studietijd 120 u Contacturen 60.0 u

Aanbodssessies en werkvormen in academiejaar 2018-2019

A (semester 1)	Nederlands	werkcollege	30.0 u
		groepswork	5.0 u
		microteaching	5.0 u

Lesgevers in academiejaar 2018-2019

Mottart, André PP06 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2018-2019

	stptn	aanbodssessie
Specifieke lerarenopleiding in de taal- en letterkunde	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

taal- en literatuuronderwijs, didactiek

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot realisering van de basiscompetenties voor leraren, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.lerarenopleiding.ugent.be

Inhoud

De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor/of master opleiding. In het theoretische gedeelte worden volgende algemene aspecten behandeld:

- leerplannen en eindtermen;
- lesvoorbereiding; vakliteratuur (schoolboeken, tijdschriften etc.);
- differentiëring naar diverse onderwijsvormen (ASO, TSO, BSO).
- Binnen het moedertaalonderwijs worden de volgende aspecten behandeld: de vaardigheden, taalbeschouwing, taalbeheersing, argumentatieleer/retorica, grammatica, fictie/literatuur, gebruik van nieuwe media. Specifieke aandacht voor Nederlands als Tweede Taal.

In het gedeelte oefeningen komen volgende onderwerpen aan bod:

- analyseren en maken van lesvoorbereidingen;
- didactische vaardigheden in verband met het opzetten van leeromgevingen;
- communicatievaardigheden in het algemeen en taalvaardigheden in het bijzonder;
- vaardigheden in verband met het maken van toetsen, bijsturing en remediëring;
- onderzoeksvaardigheden (focus op actie-onderzoek).

Begincompetenties

Studenten moeten minimaal voor 60 studiepunten relevante opleidingsonderdelen in de betreffende taal hebben afgewerkt tijdens de vooropleiding. De vakdidacticus oordeelt of voldaan is aan deze beginvoorwaarde.

Eindcompetenties

De cursus beoogt onderstaande doelstellingen.

De studenten kunnen:

- theoretische inzichten naar de lespraktijk vertalen;
- doelstellingen bepalen en operationaliseren in relatie tot eindtermen en leerplannen;
- beginsituaties analyseren;
- academische vakinhouden vertalen in inhouden voor het onderwijs;

- lesvoorbereidingen ontwerpen, analyseren en evalueren;
- interdisciplinaire/vakkenoverschrijdende projecten opzetten;
- didactische werkvormen selecteren en hanteren;
- media gebruiken implementeren;
- op de praktijk reflecteren vanuit een theoretisch en/of empirisch perspectief;
- verschillende onderdelen van het vak Nederlands toetsen/evalueren;
- taalproblemen onderkennen en remediëren.

In het opleidingsonderdeel Vakdidactiek I wordt doorheen de diverse gehanteerde onderwijsvormen aandacht besteed aan de ontwikkeling en de evaluatie van de attitudes zoals bepaald in de basiscompetenties. In het bijzonder zal aandacht besteed worden aan volgende attitudes: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, zin voor samenwerking, verantwoordelijkheidszin.

Doorheen de oefeningen wordt ook beheersing beoogd van de taalcompetenties zodat de leraar het leer- en ontwikkelingsproces kan begeleiden in het Standaardnederlands.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, groepswerk, hoorcollege, microteaching, werkcollege, zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden de bovenstaande doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject. De opdrachten zijn uitgewerkt in een handleiding. Er wordt voorzien in een aantal contactmomenten, intervisie en begeleidingsmomenten. Een volwaardige LIO-baan impliceert een onderwijsopdracht van minimaal 500 uren wat neerkomt op twee derde van een fulltime opdracht of bij benadering 12u per lesweek. Studenten met een LIO-baan tussen 200u en 500u worden als deeltijds LIO toegelaten. Een kandidaat met een LIO-baan van minder dan 200 uren (dit komt overeen met een lesopdracht van minder dan 5u per week) wordt niet toegelaten tot het portfoliotraject. De student volgt dan het gewone leertraject.

Leermateriaal

Reader. Geraamde totaalprijs: 20 EUR

Referenties

- Bolscher, I. (et al) (2004). Literatuur & Fictie. Den Haag: Biblion.
- Hajer, M. & Meestringa, T. (2004). Handboek Taalgericht vakonderwijs. Amsterdam: Coutinho.
- Olijkan, Ed (et al), NT2 in het voortgezet onderwijs. Amsterdam: Meulenhoff. Educatief.
- Mottart, A. & Soetaert, R. (2003). "Willem Elsschot: een kwestie van smaak?", in Handboek Literatuuronderwijs 2003-2004, p. 112-115, ISBN 90-75788-08-8.
- Projectgroep Nederlands V.O. (2002). Nederlands in de tweede fase. Amsterdam: Coutinho.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Studiebegeleiding gebeurt door de praktijkassistenten.
 - Interactieve ondersteuning via Minerva.
 - Op afspraak.
- Feedback verloopt op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Portfolio, werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Naast de portfolio, is de (permanente) evaluatie gebaseerd op aanwezigheid en (Goedgekeurd)

medewerking tijdens de lessen.

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie (gedeelte oefeningen):

- Vorm: Permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes.
- Frequentie: aanwezigheid in de oefeningen verplicht. Er worden slechts twee gewettigde afwezigheden getolereerd
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: na afspraak

Voor de student-leraren in een LIO-baan is permanente evaluatie voorzien via de alternatieve opdracht die zij uitwerken het portfoliotraject.

Eindscoreberekening

Gevolgen van ongegronde afwezigheid of niet-deelname aan niet -periodegebonden evaluatie: de student die zich onttrekt aan periodegebonden en/of niet-periodegebonden evaluaties krijgt een niet delibereerbaar eindcijfer.

Studenten moeten ten laatste op 15 oktober ingeschreven zijn op de rol voor de lerarenopleiding. Gezien aanwezigheid in de oefeningen verplicht is, moet de student vanaf de eerste les aanwezig zijn. LIO studenten melden zich eveneens aan voor de eerste les.